


**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту



ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою КЗВО
«Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради», протокол № 4
від «серпня» _____ 2023 р.
Голова вченої ради


Л.К. Задорожна

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Інноваційна освітня діяльність

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Педагогіка вищої школи

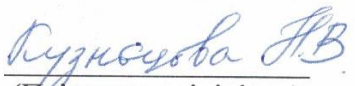
Навчальна програма з дисципліни «Інноваційна освітня діяльність» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник: Ягоднікова Вікторія Вікторівна, доктор педагогічних наук, професор

Навчальна програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту (протокол № 14 від «30» серпня 2023 р.)

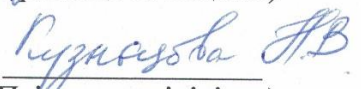
Завідувач кафедри


(Підпис)


(Прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми


(Підпис)


(Прізвище та ініціали)

Вступ

Навчальна програма дисципліни «Інноваційна освітня діяльність» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи» підготовки магістрів спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні, методичні та психолого-педагогічні засади інноваційної освітньої діяльності.

Місце навчальної дисципліни згідно структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми в структурі освітнього процесу: обов'язкова компонента.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної освітньої діяльності
Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання, виховання і управління як предмет інноваційної освітньої діяльності
Змістовий модуль 3. Психолого-педагогічні засади інноваційної освітньої діяльності

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета формування у здобувачів вищої освіти системи знань і навичок, необхідні для організації і здійснення інноваційної освітньої діяльності у закладах вищої освіти.

Завдання:

- набути ґрунтовні знання основ сучасної інноваційної педагогіки та методологічні основи і дидактичні принципи інноваційної освіти,
- розуміння і усвідомлення необхідності інноваційних перетворень в освіті,
- сприяти розвитку інноваційного мислення і інноваційної поведінки,
- сприяти формуванню готовності до інноваційної освітньої діяльності.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) інтегральної компетентності - Здатність розв'язувати актуальні проблеми та складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері педагогіки та загальної середньої освіти.

б) загальних (ЗК):

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

СК2.Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти, педагогіки та освітнього менеджменту.

СК4.Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності.

Кінцеві **програмні результати навчання**, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

ПРН 1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

ПРН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницької діяльності.

ПРН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснити ділову зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

ПРН 4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.

ПРН 5. Організовувати освітній процес на основі людиноцентрованого, компетентнісного, контексного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

ПРН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки, освітнього менеджменту та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

ПРН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

ПРН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/ педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та ревалентність.

ПРН 10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

ПРН 11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітнього менеджменту, освітніх, педагогічних наук.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- інноваційні тенденції розвитку освіти,
- сутність інновацій та інноваційної діяльності,
- теоретико-методологічні, методичні та правові основи інноваційної освітньої діяльності,
- теоретичні та практичні основи інноваційних технологій навчання і виховання,
- особливості організації і здійснення інноваційного освітнього процесу.

вміти:

- реалізовувати принципи інноваційного навчання і виховання,
- застосовувати інноваційні технології навчання і виховання з метою організації та реалізації освітнього процесу в умовах сучасних трансформацій освіти,
- здійснювати проектування засобів і інструментарієв освітнього процесу,
- розробляти інноваційні соціально-педагогічні, педагогічні проекти,
- генерувати інновації та проводити експертизу,
- моделювати інноваційне освітнє середовище,
- проектувати освітній процес, добирати доцільні інноваційні форми і методи його організації та реалізації;
- надавати консультативну допомогу учасникам освітнього процесу.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади інноваційної освітньої діяльності

Тема 1. Теоретичні основи інновацій в освіті

Поняття «інновації», «освітні інновації», «педагогічні інновації». Сутність і особливості інновацій в освіті. Джерела освітніх інновацій. Передумови інноваційних змін в освіті. Класифікація освітніх інновацій. Критерії освітніх інновацій.

Інноваційний процес. Інноваційні процеси в системі освіти. Закони перебігу інноваційних педагогічних процесів. Структура та етапи інноваційного процесу. Сутність і закономірності розвитку освітніх інноваційних процесів у вищій освіті. Досвід інноваційних процесів у вищій освіті зарубіжних країнах. Особливості інноваційного процесу в умовах воєнного стану.

Тема 2. Сутність інноваційної освітньої діяльності

Поняття «освітня діяльність», «інноваційна діяльність», «інноваційна освітня діяльність». Рівні інноваційної освітньої діяльності. Особливості інноваційної освітньої діяльності на рівні закладу вищої освіти. Об'єкти і суб'єкти інноваційної освітньої діяльності. Сутність і структура інноваційної

освітньої діяльності. Завдання, зміст і методи інноваційної освітньої діяльності. Принципи здійснення інноваційної освітньої діяльності.

Т

Основа нормативної бази: Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про науково-технічну інформацію», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про інноваційну діяльність», положення «Про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності» (наказ МОН України від 17.11.2000 р. № 522), положення «Про експериментальний загальноосвітній заклад (організаційно-педагогічна база інноваційної освітньої діяльності)» (наказ МОН України від 17.11.2000 р. № 522).

Змістовий модуль 2. Інноваційні технології навчання і виховання як предмет інноваційної освітньої діяльності

Тема 4. Інноваційні освітні технології

Сутність та специфіка інноваційних технологій в освіті. Гуманістична спрямованість інноваційних освітніх технологій. Класифікація інноваційних технологій в освіті. Особливості інноваційних технологій навчання і виховання. Організація експертизи інноваційних технологій навчання і виховання. Проблеми та перспективи впровадження нових освітніх технологій у вищій освіті.

Тема 5. Інтерактивні технології навчання і виховання

Інтерактивні технології навчання і виховання. Інтегративні технології. Технологія «перевернутий клас». Ігрові технології. Діалогічні технології. Технологія колективної творчої справи. Тренінгові технології. Проектні технології. Квест-технології. Змагальні технології. Кейс-технології. ІКТ-технології. Вимоги до застосування інтерактивних технологій.

Змістовий модуль 3. Психолого-педагогічні засади інноваційної освітньої діяльності

Тема 6. Психолого-педагогічні особливості інноваційної освітньої діяльності

Психологічні особливості інноваційної освітньої діяльності. Викладач як суб'єкт інноваційної освітньої діяльності. Інноваційна компетентність викладача. Проблема сприйняття інновацій учасниками освітнього процесу. Антиінноваційні бар'єри у викладачів, їх сутність, особливості, види. Профілактика і подолання антиінноваційних бар'єрів у викладачів. Психолого-педагогічні аспекти готовності викладачів до інноваційної освітньої діяльності. Структура готовності до інноваційної освітньої діяльності.

Показники готовності до інноваційної освітньої діяльності та діагностичний інструментарій їх вимірювання.

Тема 7. Організаційно-методичні засади організації інноваційної освітньої діяльності

Організаційно-методичні засади підготовки викладачів до інноваційної освітньої діяльності. Особливості проектування інноваційної освітньої діяльності. Організаційно-методичні умови організації інноваційної освітньої діяльності. Методичний менеджмент інноваційної освітньої діяльності.

Тема 8. Науково-методичний супровід інноваційної освітньої діяльності

Науково-методичний супровід як інструмент ефективної інноваційної освітньої діяльності. Сутність, структура та зміст науково-методичного супроводу. Система науково-методичного супроводу. Концептуальні засади розбудови системи науково-методичного супроводу. Форми і методи науково-методичного супроводу. Розробка і впровадження науково-методичного супроводу інноваційної освітньої діяльності.

4. Рекомендована література

Основна

1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. 3-тє вид., доповн. К.: Академвидав, 2015. 304 с.
2. Інноваційні педагогічні технології: посібник. за ред.. О.І. Огієнко; авт. кол.: О.І.Огієнко, Т.Г. Калюжна, Ю.С. Красильник, Л.О.Мільто, Ю.Л. Радченко, К.В. Годлевська, Ю.М. Кобюк. К., 2015. 314 с.
3. Мариновська О.Я. Педагогічна інноватика & Менеджмент інновацій: навч.-метод. посіб. Івано-Франковськ: Місто НВ. 2019. 504 с.
4. Педагогічна інноватика: навчально-методичний посібник: Автори-упорядники: Цюняк О. П., Довбенко С. Ю., Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2019. 190 с.
5. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 360 с.

Додаткова

1. Бойко А. М. Упровадження педагогічної інноватики в практику виховання: монографія. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2011. 384с.
2. Волошина О.В. Педагогіка інновацій у вищій школі. Навчально-методичний посібник. Вінниця: , 2014. 161 с.
3. Гуревич Р.С., Кадемія М. Ю., Шевченко Л. С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навч. посібник; за ред. Гуревича Р. С. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.
4. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю. Веб-квест як інноваційна технологія навчання у вищій і середній школі. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка*. 2011. № 21 (232). Ч. 1. С. 36-45.

5. Докучаєва В. В. Проектування інноваційних педагогічних систем у сучасному освітньому просторі: монографія. Луганськ: Альма-матер, 2005. 304 с.
6. Інновації в освіті: інтеграція науки і практики : зб. наук.-метод. праць. за заг. ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. 492 с.
7. Задорожна Л.К., Ягоднікова В.В. Виклики та стратегічні завдання освіти і педагогічної науки в сучасних реаліях. Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції 20 травня 2022 р. Одеса: вид. Букаєв В.В., 2022. С.18-21.
8. Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний, європейський та національний виміри змін: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (20–21 квітня 2021 року, м. Суми). Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 304 с
9. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. 444с.
10. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / за ред. П. Ю. Сауха. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 444 с.
11. Кремень В. Г., Ільїн В.В., Пролеєв С.В. та ін. Феномен інновації: освіта, суспільство, культура. за ред. В. Г. Кременя. К.: Педагогічна думка, 2008. 472 с.
12. Литвинов А. С. Педагогічний провайдинг інновацій в освіті: навч. посіб.: Університетська книга, 2017. 268 с.
13. Мармаза О.І. Інновації в менеджменті освіти : монографія. Харків : Вид. група «Основа», 2019. 128 с.
14. Петрова, І. Л., Сивка, О. В. Розвиток інноваційної діяльності в організаціях освітньої сфери. *Вчені записки Університету «КРОК»*, 2019 (3 (51), 119–126.
15. Рацул А. Б., Ликов В. Н., Ликова В. І. Школа виховання креативного вчителя : (На матеріалі діяльності педагогічного клубу "Сухомлинець" (1980-2017): монографія,; Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. Кропивницький : Код, 2018. 239 с.
16. Сидоренко В.В. Науково-методичний менеджмент освітніх інновацій в умовах післядипломної педагогічної освіти. *Науковий вісник УМО: електронне видання*. К.: ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», 2016. Вип. 1. Ч. 1. С. 240-254. Електрон. опт. Диск. Режим доступу:
17. Ягоднікова В.В. Психологічний тренінг як метод розвитку інноваційного потенціалу педагогів Актуальні проблеми психології інновацій: теорія та практика: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 вересня 2017 р). Одеса. ВМВ, 2017. С.160-163.
18. Ягоднікова В.В. Критеріальний підхід до визначення стану сформованості інноваційної компетентності педагогів. Релігія, релігійність, філософія та

гуманітаристика у сучасному інформаційному просторі: національний та інтернаціональний аспекти: зб. наук. праць / за заг. ред. д. філос. Н. Журби М.А. Монреаль СРМ «ASF», 2018. С.65-68.

19. Ягоднікова В.В. Нейропедагогічний підхід до професійного розвитку педагогів в системі неперервної освіти. Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі: проблеми і перспективи розвитку: матеріали У Всеукраїнської науково-практичної конференції 19 травня 2023. – Одеса: видавець Букаєв Видим Вікторович. 2023. С.168-173.
20. Ягоднікова В.В., Колесова О.А. Використання ІКТ-технологій в інформаційно-освітньому середовищі в умовах дистанційної освіти. Наукові інновації та передові технології. 2023. № 10(24). С.753-763.

14. Електронні інформаційні ресурси

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi	Верховна Рада України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
https://osvita.odessa.gov.ua/	Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації
www.liga.net	Законодавство, новини, договори...
http://www.znannya.info	Інформаційний портал «Знання»
http://www.osvita.ua	Освітній портал Освіта.UA
http://www.intellect-invest.org.ua	Портал сучасних педагогічних ресурсів
http://www.ukped.com	Українська педагогіка.
http://innovosvita.com.ua/index.php/uk	Інноватика в сучасній освіті

Наукові бібліотеки

http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
http://www.odnb.odessa.ua/	Одеська національна наукова бібліотека
https://www.biblioteka.od.ua/	Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського
https://bibloano.oano.od.ua/	Науково-педагогічна бібліотека КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»